

Presentationens abstract

Sven-Eric Liedman

Prof. emeritus Idéhistoria, Göteborgs universitet

Kunskapen som mätsticka och som sätt att leva och arbeta

I dagens utbildningsvärld från förskola till forskarutbildning finns en grundtanke att kunskap är mätbar. Den kan poäng- och betygsättas. I yttlig mening är det förstås också så. Men med enbart måttstockar i hand kommer man inte åt kunskap i djupare mening.

Att lära sig något kan vara rent instrumentellt. Jag lär mig en portkod för att komma in i huset där jag bor. Men i en utbildning ska man inte bara lära sig för att klara proven (= komma in genom porten till det hägrande yrket). Kunskaperna ska ligga till grund för mitt kommande liv. En utbildning ska lära mig reflektera, vända och vrida på problem, ställa frågor. Livet är aldrig som en provskrivning.

Kampen mellan ytlig inläring och en mer genomgripande bildningsprocess kan följas århundraden tillbaka. Historien ger oss ibland en klarsyn inför nutidens svårfångade mångfald. Genom några exempel från det förflutna ska jag försöka formulera en ståndpunkt som kan var giltig idag. Den kan sammanfattas: Kunskapen är inte bara mätbar. Den är också ett sätt att leva och arbeta, och genom ständigt förnyad och utvidgad kunskap kan vi både bli bättre och nyttigare som yrkesmänniskor och samhällsmedborgare och själva få ett rikare liv.